

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1909. FEBRUÁR 6.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 29. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A „Ne temere.”

Kassa, febr. 5.

Ugy hallatszik, hogy a híressé vált „Ne temere” kezdetű pápai rendelet sorsában örvendetes fordulat állott be. Vajha úgy lenne!

Aki a római kuria gyakorlatát ismeri, az mindaddig nem lehet biztonságban egy eféle, a felekezeti viszonyokat oly közelről érintő rendelet sorsáról, míg végleges intézkedéssel nem áll szemben. Sőt a véglegesnek látszó intézkedés sem kelthet végleges megnyugvást, amint a jelen eset is bizonyítja, mikor a Lambruschini-féle instrukcióval merőben ellentétes rendelkezés adatott ki közel 70 esztendő után.

Azonban eme kedvezőtlen tapasztalatok után sincs okunk aggódni a „Ne temere” által felkeltett hullámok lecsillapodása felett, mert éppen a magyar főpapi kar volt az a tényező, mely teljes mértékben latba vetet erejét ennek a „rossz hírű” rendeletnek felfüggesztése iránt.

Jól esik látnunk, hogy a magyar klérus belátta, hogy ez a pápai intézkedés, mely a mi viszonyaink ismerete nélkül jött létre, sokkal többet fog ártani, mint használni a magyarországi katolicizmusnak. Ezzel korántsem akarjuk kisebbiteni a kath. klérus érdemeit. Hiszen világos, hogy ez a klérus is sokkal eredményesebben tud megfelelni magasztos hivatásának, ha nem kell erejét meddő testvérharcban emésztenie. Tehát amikor saját egyházának szolgált, ugyanakkor szolgálatot tett a magyar nemzetnek is.

Csak azon óhajításunkat akarjuk kifejezni, hogy a magas klérus ne álljon meg e félmunkánál, mely még mindig izgatottságban tartja a kedélyeket. Hasson oda, hogy végleges és az egész magyar nemzet óhajításának megfelelő legyen az elintézés.

Hiszen ha a római kuria megtagadja a klérus és a kormány kérését, akkor tudnánk, hogy a felekezeti béke megóvására hathatós lépéseket kell tennünk. Ez a bizonyosság némi megnyugvást hozna a kedélyekre. De így még mindig ott lebeg a nemzet felett a felekezeti ádáz küzdelem Damoklesi kardja.

Mi úgy vagyunk a politikában, de az egyházpolitikában is, hogy többre becsüljük a nyílt háborút a

kétes avagy alattomos békénél, épen azért emeljük fel újból szavunkat, kérvén, követelvé a magas klérustól, hogy minden befolyásával hasson közre a mai kétes állapotoknak megszüntetésére.

Egy félév nagy idő! Tökéletesen elegendő arra, hogy a szent atya jól informáltassék a magyarországi viszonyok felől.

A haza, a magyar nemzet ellen vétene, soha nem expialható bünt követne el a kath. klérus, ha ezen félév alatt nem tudná bizonyosra rendezni ezt az ügyet.

Mi a békét óhajtjuk. És meg vagyunk győződve, hogy a magyar főpapság ugyanezen álláspontot képviseli. Ezért bizton hiszünk és reméljük, hogy mielőtt ez a félév eltelne, a „Ne temere” constitúció általános hatása alól épúgy ki lesz véve Magyarország is, mint ahogy ki volt véve eleitől fogva Németország.

A fuzió és a bank.

A politikai helyzet.

Tejjes nyugalom és várakozás: ez jellemzi ma a helyzetet s ez a hangulat lesz bizonyára irányadó még néhány napon át mindaddig, amíg a bankkérdésben valamely irányú döntő állásfoglalás nem történik. A bankkérdés uralkodik a lelkeken s annak előlde előtt semmiféle fordulatot nem várnak politikai életünkben. Hogy mennyire ez az uralkodó, bizonyosság rá az is, ahogy a fuzió, illetve az új pártalakítás gondolatának újabb felvetődését fogadják. A kérdés egy folyosói beszélgetés kapcsán került ismét forgalomba, amely néhány függetlenségi képviselő és gróf *Audrássy* Gyula belügyminiszter között folyt le. Magának a beszélgetésnek tartalma nem egyéb, mint az egységes pártalakítás azon megoldási módszereinek vitatása, amelyek Kossuth Ferenc nevezetes pécsi beszéde óta ismeretesek. De a kérdés felvetődésének módjából, valamint annak fogadtatásából nyilvánvaló, hogy ezek az eszmék és tervek a bankkérdésben való döntés előtt aligha juthatnak dűlőre.

Annál feltűnőbb, hogy, bár egyelőre teljesen elvont módon vetődött fel a kérdés bizonyos oldalról, még is szokatlan éllel támadnak ellene. Politikai körökben az a benyomás, hogy ezek a támadások a mult embereinek köréből vagy sugalmazásából erednek. A politikai élet zavarai ugyanis már reményt keltettek a régi rendszer csekélyszámu híveiben az iránt, hogy ismét visszatérhetnek a politikai porondra s ott újból szerephez juthatnak. Ez természetesen csak a koalíció szerterobbantásával következhet el, ellenben teljesen lehetetlenné válik, ha a függetlenségi párt és az alkotmánypárt bármi formában megállapodásra tudnak jutni. Ezért a támadások a fuzió, még pedig bármiféle fuzió, pusztá eszméje ellen is.

Mindezek a kérdések különben most már gyorsabban fognak tisztázódni. *Kossuth* Ferenc felgyógyulása, mint azt már jeleztük, döntő hatással lehet a helyzetre, kivált ha, mint jelentik, Kossuth Ferenc a közel jövőben kihallgatásra mehet a királyhoz. E kihallgatástól várják mindenütt a fordulatot mind a bank, mind a katonai kérdések dolgában.

Cseléd-otthon Kassán.

Városi cselédközvetítő.

Kossuth tanácsos javaslata.

Kossuth Lajos városi tanácsos értékes és figyelemreméltó terv megvalósításán fáradozik. Cseléd-otthonnal kapcsolatos városi cselédhelyező-intézetet akar létesíteni, hogy ezen intézménnyel orvosolja a kassai cselédügy mizériáit. Az ügyre még visszatérünk s érdeme szerint méltatjuk. Itt Kossuth Lajosnak, a városi tanácshoz benyújtott javaslatát közöljük:

Tekintetes Tanács!

Kassa szab. kir. város közönsége körében már régebb idő óta meg-megújuló panaszok hangzanak el a helybeli cselédközvetítő iparüzletek ellen s jöllehet a rendőrkapitányság a közönségnek ezen iparüzletek elleni panaszáról és az azok tulajdonosai által, mondhatnám nap nap mellett elkövetett szabálytalanságról a közönség köréből tudomással bír, a szabálytalanságokat megtorolni mégis képtelen, mert a nevezett iparüzletek tulajdonosai ellen konkrét panaszok nem tételnek.

Nem tételnek pedig egyszerűen annál az oknál fogva, mert minden cseléd tartó tudatában van annak, — egyébként pedig tapasztalati tény is — hogy *panasz, feljelentés esetén a feljelentő cselédet nem kap.*

Hogy melyek még azok a visszaélések és szabálytalanságok, melyek a helybeli cselédközvetítő iparüzletek tulajdonosai által a város közönségének és sok esetben magának a szolgálatot kereső cselédnek sérelmére elkövetettek, azok közül csak néhányat főbb vonásaiban, még az alábbiakban sorolok fel:

A cselédszerző iparüzletekről szóló s jelenleg is érvényben levő szabályrendeletben meg van ugyan állapítva a cselédközvetítés díja, az üzletek tulajdonosai azonban ennek dacára a közvetítésért jóval többet fizetnek maguknak; igaz ugyan, hogy egyesekkel szemben a szabályrendeletileg megállapított díjnál többet nem követelnek, de köztudomásu, miszerint csak azokhoz a szolgálatadókhoz közvetítenek cselédeket, kik *kilátásba helyezték a magasabb közvetítési díj megfizetését.* Kifejlik tehát közvetítési díj fizetés tekintetében a szolgálatadók illetve cselédkeresők között, — hogy mielőbb cselédhez juthassanak — bizonyos versengés a saját hátrányukra, de a cselédszerző iparüzlettulajdonos javára.

Midőn pedig már a cseléd közvetítve van, ugyancsak tapasztalati tény, hogy a

cseledeközvetítő ipartüzetekben alkalmazott, ugynevezett cseledekkihordók, az üzlettulajdonosok egyenes kívánságára, a mindössze egy-két hónap előtt elkövetített cseledekkel az utcán, piacon vagy más helyeken érintkezésbe lépni igyekeznek s nekik jobb szolgálati helyet helyezve kilátásba, *szolgálatadójuktól elcsábítják*, hogy ily módon a cseledeközvetítő intézet tulajdonosai, a mindössze 1-2 hónap előtt közvetített cseléd ujjabi közvetítéséért ujjabi közvetítési díjhoz juthassanak, a cseledekkihordók pedig — miután fizetésük nincsen — a cseledek kihordásáért ismét jutalomban részesülhessenek, mi a legtöbb esetben sikerül is.

Tény továbbá az is, hogy olyan cselédek, kik a szolgálatból való kilépésük alkalmával néhány fillér megtakarított pénzzel rendelkeznek, azon a címen, hogy megfelelő hely számukra nincsen, a szolgálatból elvonatnak s az üzlettulajdonos vagy kihordója által mindazideig tartatnak s élelmeztenek, míg a tartás és élelmezésért fizetni képesek.

A cselédek helynélküli állapota teremti aztán azt a helyzetet, hogy a munkanélküliség tartama alatt rendszerint a városban szanaszét bolyonganak s kísértésbe jutván, *széletszerű erkölcsstelenségre adják magukat.*

Gyakori eset s rendőrkapitányságunk erről adatokat is szolgáltatna, hogy fiatal cseledeleányok erkölcsileg romlottakká lesznek egyenesen a cseledekkihordók rábeszélésére azért, hogy az üzletszerű erkölcsstelenségből nyert kereset egy részéből a cseledekkihordó is jövedelmet szerezzen.

Mindezeknél fogva javaslatom oda terjed, méltóztassék annak idején előterjesztést tenni a t. közgyűlésnek az iránt, hogy Kassa szab. kir. város területén egy cselédotthonnal kapcsolatos városi cselédhelyező intézet létesíttessék s hogy ez az intézmény rendőrkapitányságunk felügyelete alá helyeztessék. Engem pedig méltóztassék megbízni azzal, hogy annak létesítését megelőző előmunkálatokat megtegyem.

Meggyőződésem tekintetes Tanács, miszerint a cselédotthonnak létesítése és a cseledeközvetítő intézménynek városi kezelésbe való vétele a várost anyagi kiadásokkal megterhelni nem fogja s hogy az erkölcsrendészet, a közegészség és a cselédügyi viszonyok javulását minden kétséget kizárólag nagy mérvben elősegíti.

Kassa, 1909. február hó 4-én.

tisztelettel:

Kossuth Lajos v. tanácsos.

Ahová a dollár csábit.

Magyarok pusztulása Amerikában.

Vér, halál a „Szabadság“-ban.

Ma kaptuk a legnagyobb amerikai magyarnapló a Szabadság legfrissebb számait. Csak úgy hirtelenében böngészünk át, az Amerikába kivándorolt véreinkről a következő borzalmas eseteket gyűjtöttük össze.

Hét ember tűzhalála.

Goodtownban, egy kisebb bányatelepen esküvő folyt le január 19-én. A mulatság javában folyt, amikor egy vendég tüzet akart gyújtani a kályhában. Sok petróleumot töltött a kályhalyukba, melyet gyufával meggyújtott. A következő pillanatban rettentő robbanás történt. A robbanás folytán heten

megégették, a ház rendkívül megrongálódott. A végzetes robbanás áldozatai magyarok.

Véres kerekék.

Lisbonban az Erie vasutnak a West Ave-i ugynevezett youngstowni keresztezésénél történt a végzetes baleset, mely két magyar halálát okozta. Birir György és Bus Márton nevű magyar munkások látták ugyan a közeledő vonatot, de azt hitték, hogy még át tudnak menni a sínpáron a vonat odaérkezése előtt. Számításuk végzetesen ütött ki. A vonat mindkettőjüket elkapta s agyonroncsolta.

A méregital.

A barbertoni magyarságot most titokzatos eset foglalkoztatja. Köcsög György 33 éves magyar munkás hirtelen meghalt. A vizsgálat egy pohárt talált agya mellett, melyben méreg nyoma volt. Most folyik a vizsgálat, hogy öngyilkosságról vagy gyilkosságról van-e szó.

A halál torkában.

Serke István nevű gönci (Abauj m.) illetőségű magyar munkás esete borzalmas képet nyújt arról, minő halálveszedelemmel jár ott a kenyérkereset. Serke a Johns-tanghlini olvasztó telepen dolgozik. Kétszer üldözte a halál s most harmadszor is ugyanott érte a baleset. A két év előtti óriási kazánrobbanás alkalmával Serke csak úgy menekülhetett meg a biztos haláltól, hogy a 20 lábnyi magas állványról leugrott. Ez alkalommal csak kisebb zuzódást szenvedett. Nemrég egy újabb robbanásnál egési sebeket kapott. Most harmadikban súlyos bal eset érte. Egy égi kocsidarab balszemébe repült s azt kiégette. Az orvosok az egész szemgolyót kivették. Serkének felesége és négy gyermeke van.

Ez az eset tanulsággal szolgáljon, hogy a dollárért nagyon keservesen meg kell szenvedni.

Lefejezte a vonat.

Bereczky Lajos nevű magyar munkás, a „Philadelphia aud Reeding Railway“ egyik induló vonatára fel akart ugrani. Bereczkinek már-már sikerült is az ugrás, amikor a vonat hirtelen bekanyarodott s Bereczky lezuhant a vágányok közé. A robogó kerekék egy pillanat alatt levágták a fejét és testét teljesen összeroncsolták.

HIREK.

— Felolvasás a Kazinczy-körben. A Kassai Kazinczy-kör, holnap szombaton délután 1/2 6 órakor rendezi az évadbeli V-ik felolvasó estélyét. Bartáné Szucsich Mariska urnó négy dalt énekel, Herboly Ferenc pedig „Az újságírás esztétikája“ címen tart felolvasást. A kör tagjai részére helyeket tart tenn, de vendégeket is szívesen lát.

— Fürst Sándor előlépése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyminiszter Fürst Sándort, a kassai javítóintézet ipariskola vezető szaktanárát a VIII. fizetési osztályba kinevezte. Ez a köztisztviselő pályán kimagasló gyors előrelépés, alaposan kiérdemelt honorálása annak a komoly és becses munkának, melyet Fürst Sándor javítóintézetünk ipariskolája élén kifejt. Aki csak bepillantást nyerhetett, az őszinte elragadtatás hangján nyilatkozik a javítóintézetben meghonosított ipari szakoktatásról. Tények dicsérik az eredményt, az a számos értékes siker, mely a javítóinté-

zet produktumait nyilvános kiállításokon kísérte. Az a körülmény, hogy a javító ipariskola ma példája lehet a hasonló intézményeknek, Fürst Sándor érdeme, ki fiatalos hévvel, ám lankadást nem ismerő ambícióval, megállapodott munkaterv szerint fejlesztte az ipari szakoktatást s romlásnak induló ifjakból kitűnően képzett, a társadalomra hasznos iparosokat nevel. Előlépéséhez szívből gratulálunk.

— Kitüntetett életmentő tiszt. Szentmártoni Pallyondy Károly a Lőcsén állomásozó 85. sz. gyalogezrednek derék főhadnagya egy szerencsétlenségnek nagy elszántsággal és saját élete veszélyeztetésével két emberéletet mentett meg, mely hőstetteért a király a katonai érdeméremmel tüntette ki. Tegnap tüzte fel Matoringa Dániel ezredes az életmentő főhadnagynak a mellére az érdemérmét a kivezényelt ezred színe előtt, meleg szavakban méltatva a katonatiszt hőstettét.

— A széngáz áldozatai. Szepesszombaton Bartko Jánost, feleségét s két gyermekét ma lakásukon halva találták. A vizsgálat megállapította, hogy lefekvés előtt elzárták a kályhacsöveket s a kitódult gáz a négytagú családot megölte.

— Adomány a Városszépítő Egyesület javára. A Kassai Jelzőlogbank Részvényársaság a Városszépítő Egyesület tőkéjét 100 K adománnyal gyarapította és ezenkívül belépett a bank évi 20 K-ás felülfizető tagnak az egyesületbe.

— Haderőnk Boszniában. A hadsereg legújabbban megjelent sematizmusa a többi között magában foglalja a Szerajevóban székülő tizenötödik hadtest ordre de bataille-ját is, a mely tiszta képet ad arról, milyen haderőnk áll most Boszniában és Hercegovinában, illetve Dalmáciában is. Az annexió után tudvalevően olyan fenyegetővé vált Szerbia és Montenegró magatartása, hogy csapatainkat a Balkánon meg kellett szaporítani és számukra külön hadirendet megállapítani. Az új hadirend a következő:

Az egyik hadosztály Szerajevó központtal négy hegyvidékből áll, a banjalukai és dolnajatuzlai 11. és 12. hegyvidékből megalakították a 48-ik hadosztályt, a mostani 18-ik hadosztályt a 13. hegyvidékből felállításával öt dandárral emelték és Dalmáciában, Cattaróban megalakították a 14-ik hegyvidékből Balkáni csapataink számát összesen 15 zászlóalj gyalogsággal, egy escadron lovassággal és két vadászszázaddal szaporították. Boszniában és Dalmáciában tehát van összesen 63 zászlóalj gyalogság, öt escadron lovasság, 14 vartüzér- és öt utászszázad, valamint a 4. 5. és 6. hegytüzérezred.

Ugyancsak katonai pozícióink erősítésére szolgál, hogy Bilekben 6 felsége külön várparancsnoki állást szervezett, úgy, hogy most már négy önálló varesődünk van Boszniában: Szerajevó, Mostar, Trebinje és Bilek. Ez utóbbinak különösen Montenegróval szemben van stratégiai jelentősége.

— Az Állami Tisztviselők Kassai Köre f. hó 6-án, szombaton este 8 órakor barátságos összejövetelt rendez a Royal-vendéglő téri kertjében. A nem bankettszerű, hanem bizalmas találkozás iránt a Tisztviselők Körében már eddig is élénk érdeklődés mutatkozik. Az ily összejövetelek remélhetőleg élénken fogják szolgálni a kassai tisztviselők közötti összetartás érzetét.

— Menetgyakorlatok. kassai 34. gyalogezred ma reggel a Vörösrák-fele menetgyakorlatot tartott. A gyakorlatot megszervezte Mörk János hadtestparancsnok is.

FIGYELEM!

Aki elzálogosított ékszerét, arany- és ezüstneműjét kiváltani nem képes, annak zálogcéduláját legmagasabb áron megveszti

HEILMANN HENRIK
órás és aranyműves
Kassa, Kossuth L.-u. 9.

Régiségek a legmagasabb áron vásároltatnak.

— Olcsó benzin iparosoknak. A benzint, amely az utóbbi időben az automobilmek jóvoltából vergődött népszerűsége, tudvalevőleg igen nagy mennyiségben használják ipari célokra. A kisiparosok nagyrésze ugyanis benzinmotorokkal hajtja a gépeit. A városi tanácshoz tegnap érkezett le a kereskedelemügyi miniszternek az a rendelete, amely a kisiparosoknak adható kedvezményeket határozza meg a benzinvásárlásnál. A rendelet értelmében a benzin métermázsáját 15 koronáért kapják a kisiparosok. A szabályrendelethez mellékelve küldte le a miniszter a közte és a hazai kőolaj finomító gyárosok között létrejött megegyezést. Az ebben foglalt és szintén a kisiparosokra vonatkozó kedvezmények azonnali érvénnyel bírnak azok számára, akik még eddig nem kaptak kedvezményeket. Ugyancsak ez a rendelet tartalmazza azt a kisgazdákra szomorú hírt is, hogy számukra ezentul nem adhatnak kedvezményt, mert az ehhez szükséges fedezet hiányzik.

— Rablómerénylet egy tanító ellen. Borzalmas rablógyilkos merénylet történt a szombatról vasárnapra virradóra éjjel a Nyitra melletti Lubina-Renciorona községben. Rakóti Ferenc, az állami elemi iskola szolgája, megtámadta Neubauer János tanítót, hogy megszerezhesse az őrizetere bizott pénzeket. Az elvetemült ember tizennégy-szer lőtt a tanítóra s mikor áldozata eszméletlenül terült el a véráztatta padlón, minden pénzt összeszedett és leitta magát az asztalon talált borból. Eszébe sem jutott a menekülés, részegen feküdt le az ágyra s másnap a hatóság emberei ott találták a szobában a vérében tetregő Neubauer mellett.

— Elfogott hustolvaj. A rendőrség tegnap újból előállította Soltész Mihályné szül. Krajnyák Anna tolvajnőt, mert a huspíacon a husárusoktól különféle husneműeket összelopott és azokat zsákszámba cipelte haza. Soltészné a rendőrségen Krajnyák Jánosné szül. Halyóka Zsuzsanna nevet mondott be, azonban ezen névbitorlása csakhamar kiderült. A rendőrség a tolvajnót átadta a bíróságnak, mely lopásért 3 heti fogságra ítélte.

Színház.

— Éjjeli munka a színházban. Tegnap este a Szerelmeskedés előadása után, szokás szerint nem sötétült el a színpad, hanem a késő éjjeli órákig lázas munka színhelye volt. Az ember tragédiája óriási diszletanyagát szerelték fel a színpad zsinórpadlásán, valamint kipróbálták az egyes szakaszok dekorációjának elhelyezését. Közül 36 elő és hátsó függőnyt, száznál is több oldalfalat és kulisszát szereltek fel, melyek mind a festőművészet remekei. A színpad berendezése Gyöngyössi Viktor festőművész vezetése mellett történt. Ma délelőtt már diszletek mellett próbálnak a szereplők. A mai próbán Madách remekének pompás, összevágó betanulása domborodott ki, amiből komoly sikerre következtethetünk. Ádám, Komjáthy egyik legjobb szerepe, míg Éva, Fáy Flóra művészetének ad nagyszerű érvényesülést. Komoly studiummal készült Bartha István Lucifer nehéz szerepére. Az epizód alakokat a társulat elsőrangú erői játsszák. Igen hatásosak a tömegjelenések s különösen színes, mozgalmassá forradalmi kép. A rendezés munkáját sok szeretettel és odaadással Komjáthy János igazgató végzi. Az ember tragédiája Miskolczen legutóbb 12 zsutolt ház előtt ment. A jelekből ítélve, Kassán se lesz kisebb az érdeklődés.

— Eredeti opera bemutatás. Komjáthy János színikazgató, Csányi Mátyás zeneszerző, Páterabbé című egyfelvonásos operáját előadásra elfogadta. Az új opera a jövő hónap műsorán szerepel.

— A Svárdström kvartett Kassán. Svárdström Valburg asszony a világhírű svéd énekművész és három szépséges nővére február hó 28-án a Schalkház szálló nagytermében hangversenyt tart. Jegyek Vitéz A. könyvkereskedésében (Fő-utca 75.) előre válthatók 7, 5, 3 és 2 koronás árban.

— A színház Déolaszországiért. Komjáthy János színikazgató, február hó 11-re, csütörtök estére tűzte ki a déolaszországi károsultak felségélyezésére irányuló színházi előadás prommját. Ezen az estén, tekintettel a humánus célra, a helyárák 50%-al drágábbak lesznek. Az előadáson részt vesznek a kassai dalegyletek, ezenkívül cigányverseny is lesz.

Színházi műsor:

Péntek: A drótostót.
Szombat: Az ember tragédiája.
Vasárnap: d. u. Makrancos hölgyek.
este Az ember tragédiája.
Hétfő: Az ember tragédiája.
Kedd: Az ember tragédiája.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 5.

A képviselőház mai ülését Rakouszky István alelnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

Kisebb jelentések után folytatták a földadó kataszter kiigazításáról és a földadószázalék megállapításáról szóló javaslatok vitáját.

Az első szónok Bozóky Árpád, aki a javaslattal szemben határozati javaslatot nyújt be.

Buza Barna engedélyt kér a Háztól, hogy a tárgytól eltérhessen. A Ház az engedélyt megadja, mire Buza polemizál Sándor Pállal és igyekszik kimutatni, hogy Sándor az adóreform kérdésében félrevezeti a kereskedőket.

Mezőfi Vilmos a javaslatok ellen beszél, Kardos Samu pedig mellettök szólal fel. Az ellenzék csak kritizál, a függetlenségi párt ellenben a szegény emberek javát szolgálja. A létminimumot kevesli, de az adóreform kedvéért elfogadja.

Az ülés folyik.

A bán lemond.

Budapest, febr. 5.

Politikai körökben teljes határozottsággal beszélnek, hogy Rauch bán állása megrendült és lemondását legközelebb beadja. A bán ma különben megjelent a Házban és előbb Andrássy és Josipovich miniszterekkel, majd később Wekerle miniszterekkel tanácskozott.

A horvát koalíció értekezlete.

Budapest, febr. 5.

A horvát koalíció ma este értekezletet tart. Surmin György ugy-

nyilatkozott, hogy a bán dolga nagyon gyöngén áll, de többet nem mondhat. Surmin különben holnap interpellálni fog a horvátországi alkotmányellenes eljárás dolgában.

Bizottsági ülések.

Budapest, febr. 5.

A képviselőház igazságügyi és közoktatásügyi bizottságai ma délután ülést tartanak.

Az osztrák válság.

Bécs, febr. 5.

A Reichsrath ülészakát e napokban berekesztik. A törvényjavaslatokat a 14. szakasz alkalmazásával oktroj utján fogják életbeléptetni.

A fény-utcai gyilkosság.

Budapest, febr. 5.

A budapesti esküdtbíróóság ma folytatta a tárgyalást a fény-utcai gyilkosság ügyében. Ma ismét több tanut hallgattak ki. Ítélet holnap lesz.

Megakadályozott gyilkosság.

Budapest, febr. 5.

A VI. kerületi kapitányságon ma megjelent Tamási Béla asztalos és azt vallotta, hogy Kallós Ferenc szobafestő őt mindenképen rá akarja bírni arra, hogy gyilkolja meg együtt Müller Vilmos 80 éves gazdag háztulajdonost. A rendőrségen azt tanácsolták neki, hogy színlég menjen bele a tervbe.

Tényleg így is történt. Kallós és Tamási nekiláttak a terv megvalósításához, a detektívek pedig ez alatt lesbe állottak és amikor Kallós az inasra kést ragadott, a detektívek lefülelték. Megmotosása alkalmával éles kést és zsineget találtak nála.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. február hó 5-én (páros)

A drótostót.

Nagy operette 4 felv. Irta: Leon Viktor. Fordították: Rutkay György és Mérei Adolf. Zenéjét szerette: Lehár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Blaček Milos	— — — —	Serfőzy Gy.
Vojtek, drótostót	— — — —	Ujvári Lajos
Babuska, felesége	— — — —	Vágóné
Pfefferkorn, hagymakereskedő	— — — —	Faragó Ödön
Günther, bádogos	— — — —	Magyar Lajos
Mici, leánya	— — — —	R. Nagy Aranka
Jankó, üzletvezetője	— — — —	Miskey József
Zsuzska, cselédleány	— — — —	Várady Margit
Milos, hussárkaplár	— — — —	Barics Gyula
Gizi, orfeumi énekesné	— — — —	Lugosy Irén
Örmester	— — — —	Bartha István
Girált báró	— — — —	Dr. Rácz Ede
Kohári	— — — —	Bársony Aladár

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

Kassai Takarékpénztár

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legré-
gibb és legnagyobb pénz-
intézete.

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyújt: váltóra, folyószám-
lára, ingatlanra.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OOOOOOOOOO OOOOOOOO
A januárban előléptetett vagy a
honvédséghez áthelyezett tartalé-
kos tiszt urak FÉLARON szerez-
hetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhakat átvesz az hon-
védségi egyenruhákért.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

19 szobás villa Bártfa-fürdőn

a legszebb helyen, kö-
zel a Deák-szállóhoz,
gyönyörű kilátással az
erdőre és a parkra,

teljes berendezéssel
azonnal eladó.

A kedvező feltételek-
ről felvilágosítást nyújt:

Dr. Gábor Géza ügyvédi iro-
dája Kassa fő-u. 56. l. em.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és cheque-
számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt
engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénzneme-
ket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Kassán
40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentúl összes áruimat

szigorúan betartott szabott árak

mellét árulom. — Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesz-
nek tüntetve. — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű
férfiöltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel,
melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szeren-
csém van, kérem azt reszemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszöve-
tekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeret-
es kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezése.

o o Tessenek költségvetést kérni — díjtalan. o o